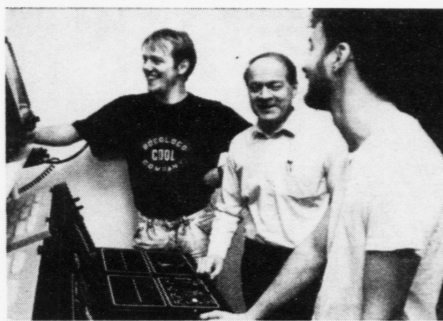


Danska blaðið Politiken í gjár:

Føroysk bankalán bíligast

Føroysk bankalán til tey lesandi eru tey bíligastu í tí danska kongaríkinum, og tað einki til hindurs fyri, at danir undir útbúgving og fyri tað eisini grønlendingar flyta síni lán til Føroysku sparikassarnir lægstu rentuna í kongaríkinum



Hetta skrivur danska blaðið Politiken í gjár — og lykkaðandi í hesum málinum er Føroya Sparikassi, sum einans tekur 9,25% í rentu ella umleið 2% minni enn tey bíligastu lestrarlánini í suðurdonskum peningastovnum, skrivur blaðið.

Spurningurin um rentuna á lestrarlánum hevur verið nógv frammi í donsku fjelmiðlunum í seinastuni og er hann eisini tikin upp bæði í stjórni og í fólkatinginum.

Orsøkin er stutt henda: Herfyri kom fram, at tað er bíligari at læna pengar at keypa sær ein bil fyri, enn tað er at læna sær til eina útbúgving. Sjálvt um danski staturin gevur bankunum fulla trygd við at veðhalda fyri lánunum, so er tað kortini dýrari at læna til útbúgving enn til

ein bil. Og tað var hetta, sum fekk øði í danskar politikarar, sum hava biðið avvarðandi myndugleikar kanna málið til botns og syrgja fyri, at her hendir ein broyting.

Nú eru dansk bløð so farin at hyggja at, hvussu til stendur í restini av kongaríkinum. Í stórarí grein skrivur tíðindamaðurin hjá Politiken, Hans Kronberg, at bíligastu lánini eru at finna í Føroyum.

Meðan lestrarlán í t.d. Den Danske Bank og Uni-bank kosta í minsta lagi 12,5% í rentu um árið — hóast tey hava statsveðhald, og tí eru uttan vanda — liggja hesi somu lán niðri á eini rentu uppá einans 9,25% í Føroya Sparikassa.

Tað almenna veðhaldið fevnir um allar peninga-

stovnar í ríkisfelagsskapinum — men ikki fyri útlendskar peningastovnar — og teoretiskt er einki til hindurs fyri, at lesandi í Danmark kunnu flyta síni lán til Føroya, skrivur Politiken, sum hevur vent sær til Føroya Sparikassa viðvíkjandi hesum spurninginum.

Bjerg í Dali sigur við blaðið, at líkviditeturin í lóguni er so vónaligur, at tað fyrst og fremst eru fólk, sum eru búsitandi í Føroyum ella lesandi í Føroyum, sum kunnu fáa gleði av teimum bíligu lánunum.

Politiken visir síðani við nøkrum dønum, hvat tað kostar at læna í Føroyum og í Danmark.

Sambært hesum dønum verður afturgjaldstíðin uppá eitt lán uppá t.d. 160.000 kr. munandi

stytri í Føroyum. Í Danmark skal tú við eini rentu uppá 12,5% gjalda tilsamans 255.900 kr. fyri lánið eftir 15 árum. Hevur tú harafturimóti eitt líkandi lán í Føroya Sparikassa við eini rentu uppá 9,25%, verður samlaða nettóútreiðslan hjá lántakaranum 207.500 ella 48.400 kr. minni enn hjá tí dýra bankanum í Danmark. Lánið verður tá eisini goldið aftur eftir 11 árum, t.v.s. at lántakarinn í Føroyum er liðugur at afturrinda sitt lán fyra ár fyrr enn felagið hansara í Danmark.

Í lóguni kannar Brúkararáðið í Danmark rentupolitikkin hjá teimum donsku peningastovnum í hesum málinum.

Vikan íð fór

Dagny Joensen
Bládkvinna
skrivur:



Í farnu viku var tað einastær rúsdrekkauppskotið, sum setti dám á kjakið, tá tað varð lagt fram á Tingi.

Uttanlands komu tíðindini um kurdar, sum bardust fyri lívinum, tey eru heimleys, svølt og liva á berajóli í kulda og regni, og kunnu at enda lata liv í bardaga um tann seinasta breyðmolan.

Soleiðis er so mangt, og ymiskt er, hvat menniskjuni hava at berjast við — annaðhvørt til dagliga dagdvølu ella tá tað snýr seg um at liva — hóast lívið er svart vónloysi.

Tað er ein innbygd frumkensla í menniskjum, at vilja lívið, hóast vit, sum sita heitt og fjálgt innandura í Føroyum kanska kundu hugsa: - Nei, um hatta er líviumstøður at bjóða menniskjum, so heldur doyggja! Og kortini vilja øll liva.

Í Føroyum vilja vit liva sum fólk í grannalondum okkara — eisini politikarar vilja liva sum seinastu dagarnar hava umrøtt rúsdrekka-lógaruppskotið.

Nú dregur samanum, og lógin skal víðgerast, tað er lívið um at gera. Sjálvt tey argastu mótstøðufólkini á Tingi noyðast at ásanna, at núverandi rúsdrekka-lóg kreivur ábøtur, og vónandi sleppa teir ikki at lata dupultmoralin yvir-liva, hóast hesin sýnist at vera ein sannur fólkasiður í Føroyum.

Eg helt meg hoyra skeivt, tá Tordur Niclasen helt fyri, at rúsdrekka málið var ópolitiskt, men tá eg hoyrði Lassa Klein endurtaka hetta, hugsaði eg, hvørt hesir menn hava mis-skilt sína uppgávu sum tingfólk.

Málið er ikki ópolitiskt, tað er einki, sum verður víðgjørt á Tingi. Rúsdrekka málið er tvørpolitiskt, tí tingfólk hava loyvi at atkvøða eftir persónligu sannføring.

Við hvørt haldi eg at atkvøðutalið, saman við

lq-talinum hjá einstaka politikarunum skuldi verið treyt fyri at fólk sluppu inn á Løgting. lq(intelligenskvotient) er talið fyri, hvussu vit-ugur ein persónur er.

Í vikuskiftinum var 60 ára dansur í Ítróttarhøllini á Nabb í Havn, og tað sýntist sum fólk úr øllum Føroyum vóru komin til Havnar at dansa og hugna sær eina løtu. Hugagligt var at hitta gamlar kenningar og hýrurin var ófóruvur í stóru høllini, har meir enn 1000 fólk vóru inni.

Ólógligu fløskurnar vóru nógvur í tali. Fólk stoyttu í seg og rundan um seg, og tað var eingin dansihøll-hugni, so sum vit flest all kenna tað, sum hava ferðast uttanlands.

Høvdu umstøðurnar verið sum aðrastaðni, við hugnaligum dansumhvørvi, tænarum sum skonktu lög og ruddaðu borðini, og koyrdu tey fólk út, sum ikki dugdu sær høg í veitslulag - ja, so hevði tað verið hugnaligari. Er hetta alt vit vilja bjóða uppvaksandi ættarliðinum?

Í SvF segði Jógván Isaksen, rithøvundur v.m., sína hjartans meining um bløðini og mentunartilfarið, sum øll bløðini í Føroyum — uttan undantak — ikki vildu vita av.

Eg rokni ikki við, at hann lesur føroysk bløð, ella heldur ikki at mentunartilfar, sum bløðini taka upp, er av slíkari góðsku, sum Jógván Isaksen góðtekur? Og kortini vilja bløðini halda fram at skriva um mentamál, og higartil er eingin deyður av tí!



Sjey nýggir bilsmiðir

Fríggjadagin stóðu hesir sjey mennir sveinaroyndina á Tekniska skúla í Havn. Teir eru frá vinstru: Tormóður Dalsgaard, Niels Pauli Djurhuus, Sámal M. Hansen, John á Horni, Gunnar Justinussen, Jákup Midjord og Reidar Midjord.